

מעשה נורא שסיפר הה"צ [הרב הצדיק] ר' מענדיל מקאסיב זלה"ה [זכרונו לחיי העולם הבא] מדוד המלך ע"ה [עליו השלום] שהזמין לדין עושר גדול על אשר ביזה נושא מים (ואססערטרעגער) שהרבה באמירת תהלים.

(א) מעשה שהי' בעיר סמוך מעזביז ד' מיל, ישב עושר [=עשיר] גדול ות"ח [תלמיד חכם] ורצה לכתוב לו ספר תורה וקיבל עליו לכתוב באופן שלא יוכל אחר לעשות כמוהו. וקיבץ כמה עגלים ושחטם ובשרם חלק לעניים, והעורות עיבד על קלף לכתובת הס"ת [הספר תורה] והביא סופר טוב שהי' חד בדרא [יחיד בדורו] ונתן לו כמה רו"כ [רובל כסף] לשבוע עבור פרנסת ביתו, ולו נתן מזונות על שלחנו. הכתיבה נמשכה כמה שנים. ויהי כאשר נגמר הספר תורה, עשה העושר הנ"ל [הנזכר לעיל] סעודה גדולה, ודרש בעצמו דרשה גדולה. בין הבאים הי' [היה] גם וואסערטרעגער [נושא מים] מהעיר אשר תמיד הרבה באמירת תהלים

מעשה נורא שסיפר הה"צ ר' מענדיל מקאסיב זלה"ה מדוד המלך ע"ה שהזמין לדין עושר גדול על אשר ביזה נושא מים (ואססערטרעגער) שהרבה באמירת תהלים

(א) **מעשה** שהי' בעיר סמוך מעזביז ד' מיל, ישב עושר גדול ות"ח לכתוב לו ספר תורה וקיבל עליו לכתוב באופן שלא יוכל אחר לעשות כמוהו וקיבץ כמה עגלים ושחטם ובשרם חלק לעניים והעורות עיבד על קלף לכתובת הס"ת והביא סופר טוב שהי' חד בדרא ונתן לו כמה רו"כ לשבוע עבור פרנסת ביתו ולו נתן מזונות על שלחנו, הכתיבה נמשכה כמה שנים, ויהי כאשר נגמר הספר תורה, עשה העושר הנ"ל סעודה גדולה, ודרש בעצמו דרשה גדולה. בין הבאים הי' גם וואסערטרעגער ושהעיר אשר תמיד הרבה באמירת תהלים והי' נגון זמזם על העיר, ויהי קודם הסעודה חלקו לכל הנקראים חלות ולהכיל ב"ב וחשב בעצמו הנושא מים הכיל שיטת ידיו בחשאי ושם חלם לא יביש זמזם כי הלא הוא יושב בק"ף השלחן וכן עשה מפני שהי' רעב ובכחות עשיר הכיל שנטל ידיו לפני כל הנקראים כן חללו בחי' חף מודע כעל ידיו לפני כל הקוראים? וכי מפני שאומר תהלים הרבה הוא אדם חשוב? וכשמוע הנושא מים חלם דבריו הנאמרים בכעס ויעזב את החלה שלו והלך לביתו, כל הקוראים נטלו ידיהם ולא הרגישו זמזם שהלך הכיל, אחר הסעודה הלכו כל אנשים הקוראים לביתם, והעשיר הכיל ישב ללמוד שיעורו שקבוע, פתחים גא' שלים לא נודע ויי' הוא וקראו ועמד ונהספר, וילא לחץ וזא רוח סערה וכסאו כנוה וכנוה פרסאות למדבר והעמידו שם וכפל פחד עליו, ולא ידע מפני איזה חטא כעס וכזכר ואמר אין זה כי אם מפני שב"ס את וואסערטרעגער הכיל וכל העלצין את פני חזירי צרכים וכי, והנה מרחוק ראה בית אשר בתוכו אור גדול וילאור צלצול צורח גזלנים כנולדים שם אעפ"כ רצה לילך שמה ולא הי' יכול כי אצרו היו כמו כשצרים עכ"ל לאט לחט הלך על ידיו ורגליו עד בואו אלל הבית וישב בחוץ, פתחים שמוע קול יולא מהבית, פנו וקום לרוד ונלך ישראל אח"כ ילא קול צרוך הבא דוד ונלך ישראל, אח"כ, ילא קול פנו וקום לר' ישראל בעל ש"ט והנה קול אחר יוצא: "ברוך הבא דוד מלך ישראל." פנו מקום לר' ישראל בעל ש"ט [שם טוב]: "והנה קול אחר יוצא: "ברוך הבא ר' ישראל בעל ש"ט [שם טוב]. והנה דרוש דרש הבעל ש"ט [שם טוב]: "מפני מה יושב איש ישראל הזה בחוץ

והוא הי' מגין בזה על העיר. ויהי קודם הסעודה חלקו לכל הנקראים חלות ולהנ"ל [ולהנזכר לעיל] ג"כ [גם] כן]. וחשב בעצמו הנושא מים הנ"ל [הנזכר לעיל] שיטול ידיו בחשאי ושם אדם לא ירגיש בזה כי הלא הוא יושב בסוף השלחן. וכן עשה מפני שהי' רעב. ובראות עשיר הנ"ל [הנזכר לעיל] שנטל ידיו לפני כל המסובין, רץ אצלו בחרי אף: "מדוע נטל ידיו לפני כל הקוראים? וכי מפני שאומר תהלים הרבה הוא אדם חשוב?" וכשמוע הנושא מים את דבריו הנאמרים בכעס, ויעזב את החלה שלו והלך לביתו. כל הקוראים נטלו ידיהם ולא הרגישו בזה שהלך הנ"ל [הנזכר לעיל]. אחר הסעודה הלכו כל אנשים הקוראים לביתם, והעשיר הנ"ל [הנזכר לעיל] ישב ללמוד שיעורו הקבוע. פתאום בא שליח, לא נודע מי הוא, וקראו. ועמד מהספר ויצא לחוץ. ובא רוח סערה ונשאו כמה וכמה פרסאות למדבר והעמידו שם ונפל פחד עליו, ולא ידע מפני איזה חטא נענש, ונזכר ואמר: "אין זה כי אם מפני שבייש את וואסערטרעגער הנ"ל [הנזכר לעיל], וכל המלבין את פני חברו ברבים" וכו'. [1] והנה מרחוק ראה בית אשר בתוכו אור גדול ויאמר בלבו בודאי גזלנים נמצאים שם. אעפ"כ [אף על פי כן] רצה לילך שמה, ולא הי' יכול כי אבריו היו כמו נשברים. עכ"ל [עם כל זאת] לאט לאט הלך על ידיו ורגליו עד בואו אצל הבית וישב בחוץ. פתאום שמע קול יוצא מהבית: "פנו מקום לדוד מלך ישראל." אח"כ [אחר כך] יצא קול: "ברוך הבא דוד מלך ישראל." אח"כ [אחר כך] יצא קול: "פנו מקום לר' ישראל בעל ש"ט [שם טוב]!" והנה קול אחר יוצא: "ברוך הבא ר' ישראל בעל ש"ט [שם טוב]. והנה דרוש דרש הבעל ש"ט [שם טוב]: "מפני מה יושב איש ישראל הזה בחוץ

ועל מה הביאו אותו לכאן? ענה דוד המלך שהוא הזמין את האיש הזה לדין ור' ישראל בעש"ט [בעל שם טוב] יהי המליץ ודין של ישראל זה. טען דוד המלך ואמר: "אשר הוא ביקש ופעל אצל בורא כל העולמים, אשר כל העוסק בתהלים כאלו עוסק בנגעים ואהלות, [2] ועתה היי איש אחד נושא מים שהרבה באמירת תהלים, ואיש הזה ביישו כך וכך, ע"כ [על כן] רצוני שיצא פס"ד [פסק דין] עליו ע"ז [על זה]. והורה הזקן דשם שענשו היא מיתה בידי שמים בביתו. ענה הבעש"ט [הבעל שם טוב] ואמר: "לא כן, כי אם כדבריהם לא ידע שום אדם מזה כמה גדול מעלת אמירת תהלים וכמה גדול עונש האיש שמבייש הת"ח [התלמיד חכם] שאומר תהלים, ע"כ [על כן] דעתי היא כך שישבו וחיה ויפייס את הוואסערטרעגער הנ"ל [הנזכר לעיל] ויעשה

ועל מה הביאו אותו לכאן? ענה דוד המלך שהוא הזמין את האיש הזה לדין ור' ישראל בעש"ט [בעל שם טוב] יהי המליץ ודין של ישראל זה. טען דוד המלך ואמר: "אשר הוא ביקש ופעל אצל בורא כל העולמים, אשר כל העוסק בתהלים כאלו עוסק בנגעים ואהלות, [2] ועתה היי איש אחד נושא מים שהרבה באמירת תהלים, ואיש הזה ביישו כך וכך, ע"כ [על כן] רצוני שיצא פס"ד [פסק דין] עליו ע"ז [על זה]. והורה הזקן דשם שענשו היא מיתה בידי שמים בביתו. ענה הבעש"ט [הבעל שם טוב] ואמר: "לא כן, כי אם כדבריהם לא ידע שום אדם מזה כמה גדול מעלת אמירת תהלים וכמה גדול עונש האיש שמבייש הת"ח [התלמיד חכם] שאומר תהלים, ע"כ [על כן] דעתי היא כך שישבו וחיה ויפייס את הוואסערטרעגער הנ"ל [הנזכר לעיל] ויעשה

למענו לבדו סעודה גדולה למען יראו וישמעו וייראו. ויצא השליח ב"ד [בית דין] לחוץ וסיפר והציע לפני העשיר הנ"ל שני הפסקים שיבחר לו אחד מהם. ובחר לו את פסק הבעש"ט [הבעל שם טוב] שיפייס את הנושא מים הנ"ל [הנזכר לעיל]. אח"כ [אחר כך] שאלו את הבעש"ט [הבעל שם טוב] אם עושר הזה מכיר את הבעש"ט [הבעל שם טוב]? אמר "לא". חזרו ודרשו מה משפטו, אם הוא יושב סמוך ד' מיל לבעש"ט [לבעל שם טוב] ואינו מכיר אותו? ויצא עליו פסק הראשון מיתה בידי שמים. עמד הבעש"ט [הבעל שם טוב] ואמר כדבריו הראשונים: "אם כן, לא ידעו אנשים אם מיתתו היא מפני חטאים האלו? ע"כ [על כן] עצתי שישאלו את פיו אם מקבל עליו שמהיום והלאה יקבל את פני הבעש"ט [הבעל שם טוב]? ויצא השליח ב"ד [בית דין] והציע לפניו פסק האחרון שהבעש"ט [שהבעל שם טוב] הקדוש הציל אותו ממיתתו. וקיבל עליו את הפסק השני מהבעש"ט [מהבעל שם טוב]. ונתנו לו כד עם מים ורחץ עצמו וישב לאיתנו. ובא עמוד ענן ונשאו והחזירו לביתו, וסיפר את כל המאורע. והי' בבוקר קרא להוואסערטרעגער ופייסו הרבה, ועשה למענו סעודה גדולה וגם עבור עוד אנשים שבאו עמו על הסעודה, וסיפר את כל המעשה. אחר שני ימים נטל עגלה ונסע להבעש"ט [להבעל שם טוב]. כיון שנכנס לבעש"ט [לבעל שם טוב] והכיר את הבעש"ט [הבעל שם טוב] שראה אותו אתמול שם, נפל לארץ ונתעלף, ורצה לספר להבעש"ט [להבעל שם טוב] את המעשה. אמר לו הבעש"ט [הבעל שם טוב]: "אני יודע הכל." והעשיר הנ"ל הי' מקורב להבעש"ט [להבעל שם טוב] כל ימיו. בזכותם נושע בקרב עם ישועה ובא לציון גואל במהרה אמן.

[1] "תני תנא קמיה דרב נחמן בר יצחק: כל המבלין פני חבירו ברבים כאילו שופך דמים" (תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף נח עמוד ב)

[2] מסכת אהלות היא המסכת השנייה בסדר טהרות ומסכת נגעים והיא השלישית בסדר טהרות במשנה. הן מתייחסות לכל ענייני טומאה וצרעת. בילקוט שמעוני על תהלים נאמר: "ואל יהיו קורין בהם כקורין בספרי מירס אלא יהו קורין בהן והוגין בהן ונוטלין שכר עליהם כנגעים ואהלות שנאמר יהיו לרצון אמרי פי" [ילקוט שמעוני על תהלים סימן תרי"ג]. בספרים מאוחרים יותר הושמו הדברים בפיו של דוד המלך.